

J.nr. 20205200287

Hørings svar til bekendtgørelse til ændring af bekendtgørelse om indretningskrav til eksisterende elevatorer mv., der ikke er CE-mærkede, jf. høringsbrev af 3. februar 2021.

Svarfrist for høringen er angivet til senest den 3. marts 2021.

Etage- og stoldøre

Kommentar til de skærpede krav til etage- og stoldøre (§ 14, stk. 2, nr. 2 [skaktsider], § 49, stk. 2, nr. 1 [etagedøre], § 61, stk. 3, nr. 1 [elevatorstolen], § 71, stk. 1, pkt. 1 og stk. 2, nr. 1 [stoldøre] og § 119 stk. 4, nr. 1 [elevatorstol for godselevatorer]).

I høringsbrevet er det angivet, at der er skærpede krav til skakt- og stoldøre, men der henvises bl.a. til § 61 og § 119, som omhandler krav til stolens vægge, gulv og tag og er derfor mere omfattende end etage- og stoldøre, som angivet i høringsbrevet.

Da den nugældende bekendtgørelse blev udarbejdet, var det hensigten, at der blev opstillet regler for skaktindhegningen bl.a. for de gamle opgangselevatorer, så der ikke var fri adgang til elevatorens bevægelsesbane over skaktindhegningen, som på daværende tidspunkt kun var ca. 1,9 m høj. Det var derfor et ønske fra hele branchens side inklusive Arbejdstilsynet at gennemføre denne omtalte skærpelse for at sikre, at personer ikke kom til skade ved disse åbninger, hvor der aldrig var indrettet skaktindhegning.

Det er også forklaringen på, at den nugældende bekendtgørelse alene har opstillet skærpet krav til skaktindhegningen og ikke til døre og stol-indretningen.

De foreslåede ændringer synes derfor at være mere omfattende end hvad der er rimeligt idet, der ifølge emt inspektions oplysninger aldrig er registret ulykker ved de nugældende krav til åbninger i flethegn mv. Det skal hertil tilføjes, at der ikke opnås nogen former for øget sikkerhed ved at kræve stol-indretningen for godselevatorer ændret, da disse ikke medtager personer under kørslen.

EMT forslår derfor, at kravet om, at

*”Åbninger i fletværk, gitterværk, perforeret plade e.l. må højst være 10 x 20 mm.
Hvor afstanden fra afgrænsning til stol eller kontravægt er større end 50 mm, kan
åbningerne øges til 20 x 20 mm.”*

fastholdes og at det præciseres, at denne indhegning skal føres op til en højde, som er
*3,5 m over færdselsareal ved etagedøre, og
2,5 m på de øvrige sider.*

Når der i bekendtgørelse præciseres størrelser på netmaskerne, undgås den foreslåede henvisning til standarden for maskinsikkerhed – sikkerhedsafstande til forhindring, at hænder, arme, ben og fødder kan nå ind i fareområder (DS/EN ISO 13857:2019). Derved undgås der er påføre elevatorejerne en merudgift til indkøb af standarden, når de skal vurdere om deres elevatorer er indrettet i overensstemmelse med standarden. Såfremt den foreslåede skærpelse ønskes fastholdt, bør der indsættes de præciseres krav fra standarden som ønskes opfyldt, som er:

”Der tillades åbninger i fletværk, gitterværk, perforeret plade e.l. med en spalteåbning på maksimalt:

10 mm, hvor afstanden til bevægelige dele er mindst 80 mm

20 mm hvor afstanden til bevægelige dele er mindst 900 mm,

Ved åbning på maksimalt 20 mm x 40 mm kan afstanden til bevægelige dele nedsættes til mindst 120 mm.”

De skærpede kravet skal naturligvis ikke være gældende for § 119 (godselevatorer), da disse ikke kører med personer.

Rækværk

Kommentar til de skærpede krav til § 80, stk. 2, nr. 2.:

Der er i det nye bekendtgørelsesudkast forslået i § 80, stk. 2, nr. 2, at:

”være mindst 0,7 m højt, dog mindst 1,1 m højt, hvis den vandrette afstand mellem rækværkets håndliste og skaktvæg er større end 0,5 m”

Der er i den nugældende bekendtgørelse angivet 0,85 m for afstandskravet ud til skaktsider, som er identisk med kravet i DS/EN 81-1 hhv. DS/EN 81-2. Det er meget uforstående, at forslaget til den nye bekendtgørelse indeholder en skærpelse af kravet for afstand til skaktvæg, da kravet i sin nuværende form er identisk med kravet i DS/EN 81-1 hhv. DS/EN 81-2, hvor der ikke er anført nogle skærpelser, og således er gælden for alle CE-mærkede elevatorer frem til august 2017. Det vil være forbundet med en del forklaringsvanskeligheder over for elevatorejer at skulle fortælle dem, at kravet til ikke CE-mærkede elevatorer skal være højre end til CE-mærkede elevatorer.

Emt inspektion foreslå, at den nuværende afstand fastholdes til 0,85 m.

Lede- og drivskiver

Der er i det nye bekendtgørelsesudkast ikke foreslået nogen ændringer til lede- og drivskiver i § 39, som ikke har været ændret siden bekendtgørelse 627 af 1980 (§ 32), hvor reglerne blev indført med tilbagevirkende kraft.

”§ 39. Ved alle tovskiver og underliggende drivskiver skal der træffes effektive foranstaltninger til forebyggelse af personskader, afsporing i tilfælde af tovsæk og indtrængen af fremmedlegemer mellem tov og tovrille. Siderne kan dog være uden afskærmning, hvis skiven er glat, uden fremspring eller huller. Foranstaltningerne skal udføres, så de ikke hindrer kontrol og inspektion af tovskiverne.”

Emt inspektion foreslår (i lighed med tidligere forslag fra ”ERFA-gruppen” under Elevatorbrancheforeningen, hvor der bl.a. i 2014 blev indsendt flere forslag til ændringer af den nugældende bekendtgørelse, som havde til formål at øget sikkerheden ved lede- og drivskiver), at afsnittet revurderes så der også tages hensyn til overliggende drivskiver samt kædehjul. EMT foreslår, at der indføres en skærpelse af kravet, så de matcher de samme krav, som stilles til CE-mærkede elevatorer, med henvisning til DS/EN 81-1, afsnit 9.7:

9.7 Beskyttelse ved drivskiver, tovskiver og kædehjul

9.7.1 Ved alle drivskiver, tovskiver og kædehjul skal træffes foranstaltninger i henhold til **tabel 2** for at forebygge:

- a) Personskade
- b) Afsporing ved slæk i tove/kæder
- c) Indtrængen af genstande mellem tov og tovrille eller kæde og kædehjul.

Tabel 2

Placering af drivskiver, tovskiver og kædehjul			Risiko i henhold til 9.7.1		
			a	b	c
På elevatorstolen	på tag	x	x	x	
	under gulv		x	x	
På kontravægt/udligningsvægt				x	x
I maskinrum			x ²⁾	x	x ¹⁾
I tovskiverum				x	
I skakt	Skakttop	over stol	x	x	
		ved siden af stol		x	
	mellem grube og skakttop			x	x ¹⁾
	grube		x	x	x
Ved hastighedsbegrænsere og dens tovsstrammeskive				x	x ¹⁾
x Risiko skal tages i betragtning.					
1) Kun et krav, hvis tove/kæder kører vandret ind på drivskive eller tovske/kædehjul eller i enhver vinkel op til maks. 90° i forhold til vandret.					
2) Beskyttelse skal mindst udføres som klemsikring ved påløb.					

9.7.2 Foranstaltningerne skal være udformet således, at de roterende dele er synlige, og således at de ikke hindrer eftersyn eller vedligeholdelse. Hvis de er perforerede, skal åbningerne være i overensstemmelse med EN 294, tabel 4.

Demontering må kun være nødvendig i følgende tilfælde:

- a) Udskiftning af tov eller kæde
- b) Udskiftning af tovske eller kædehjul
- c) Afdrejning af tovriller.

EMT forslår i forlængelse heraf, at ved opgradering af sikkerheden ved lede- og drivskiver, skal det sikres at mærkeplader (elevatoren mærkeplade, motors mærkeplade mv.) stadigvæk er synlige efter indbygning af afskærmningen, samt at det påpeges at logbogen skal opdateres med oplysninger om, hvem der har indbygget afskærmningen og hvad der er omfattet.

Det skal fremgå af overgangsbestemmelserne, hvornår ovennævnte skærpelse træder i kraft, således at elevatorejerne har rimelige muligheder for at indrette sig på de nye krav, og at det ligeledes er muligt for bl.a. inspektionsorganer og Arbejdstilsynet at påpege mangler ved lede- og drivskiver efter reglerne er trådt i kraft.

Der skal ikke henvises til standarden, da dette vil medføre øget omkostninger for elevatorejer, idet de skal købe standarden for at finde ud af, om deres elevatorer opfylder bekendtgørelsens krav, men relevante afsnit fra standarden skal indsættes i bekendtgørelsen.

Glas i elevatorer

Der er i § 40 i udkastet til den nye bekendtgørelse angivet, at glas skal skiftes til lamineret glas ved udskiftning. Der mangler en præcisering af, at det er en udskiftning som resultat af et defekt glas eller et ønske fra elevatorejerens side.

Der er i § 41, stk. 2 angivet, at der ikke må anvendes almindelige glas i:

- 1) Stol.
- 2) Stoldøre.
- 3) Etagedøre, inspektionsdøre, nøddugangsdøre og inspektionslemme.
- 4) Skaktsider med adgangsåbninger til elevatorstolen.
- 5) Skaktsider mod stoladgangsåbning, når elevatorstolen ikke har stoldøre.

Denne regel har ikke tidligere været gældende for elevatorer, som var indrettet før 1999. Det er derfor uklart om elevatorer skal opdateres således, at § 41, stk. 2 skal opfyldes. Hvis dette er tilfældet, mangler der en overgangsbestemmelse, som giver elevatorejeren den nødvendige tid til at indrette sig på de nye krav.

Omvendt er det formentlig ikke hensigten at kravet i § 41, stk. 2 skal være gældende for ikke CE-mærkede elevatorer, da der i § 40 er indført krav om, at hvis glas skiftes, skal det være af typen "lamineret glas".

Det bør fremgå af § 41, stk. 2, at denne regel ikke gælder for ikke CE-mærkede elevatorer.

Etagedøre

§ 51 i udkastet til ny bekendtgørelse kan udgå, den kravet er, at etagedøre skal være selvlukkende, men at undtagelse i stk. 2 undtager elevatorer til gods- og personbefordring, som jo netop er området for kapitel 4 hvori paragraffen er indsat.

§ 116, stk. 2 i udkastet til ny bekendtgørelse bør udgå.

"§ 116, Stk. 2. Etagedøre i godselevatorer må ikke kunne åbnes fra elevatorstolen."

Der har været tilfælde, hvor personer er blevet indespærret i stolen, da de ikke har kunne åbne døre, som er smækket i i forbindelse med, at gods er kørt ind i stolen. Det har ligeledes ikke været muligt at tilkalde hjælp, da der ikke er installeret alarmer i en godselevator.